BEST COPY(S) AVAILABLE PM000164

چند پیشنهاد اصلاحی به‌شورای بازنگری قانون اساسی

هاشم هاشم‌زاده هریسی نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

هاشم هاشم‌زاده هریسی نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی پیرامون بازنگری قانون اساسی، یادداشتی تازه‌نوشته که می‌خوانید:

یادداشت باتوجه به درخواست شورای بازنگری برای اظهار نظر، این شورا را مورد خطاب قرارداده‌است:

مقدمتا عرض میشود علاوه برموارد که حضرت امام در فرمان خود جهت بازنگری مشخص کرده‌است موارد جزئی دیگری نیز در قانون اساسی وجود دارد که تجدیدنظر و بازنگری را ایجاب میکند و شاید اضافه کردن اصول دیگری نیز ضروری وحیاتی باشد. حالا که شما بزرگواران این تکلیف مقدس و مهم را بعهده گرفته‌اید به بهتر که کار بطور همه‌جانبه و اساسی انجام بگیرد ویک متمم ویا اصلاحیه تام و کامل ارائه شود. تا مشکل مهم دیگری برای آینده در سرراه نظام وآرمانهای آن باقی نماند ودر کوتاه مدت نیازی به بازنگری مجدد نباشد. زیرا اقدام به چنین عمل بزرگی کارساده، کم مایه و کم‌هزینه‌ای نیست که هر چندگاهی انجام بگیرد. بنابراین جهت پیشنهاد میشود که شورای محترم بازنگری اینگونه موارد را بادقت وژرف‌نگری مطالعه فرمایند و نظرات صاحب‌نظران را نیز جمع آوری و دسته‌بندی نموده و از نظر مبارک حضرت امام بگذرانند. بااجازه و صلاحدید معظم له محدوده بازنگری را تا حدی توسعه دهند و یک اصلاحیه کامل و فراگیری را به‌تصویب ملت برسانند و ما نیز در سهم خود پیشنهادهائی را دراین مورد داریم که قسمتی از آنها را ذیلا از نظر شریف آن عزیزان می گذرانیم:

۱ــ چه ضرورتی دارد که طبق روال مشهور قوای کشوری ما درقانون اساسی به سه‌قوه منحصر گردد و برای همیشه غیر قابل افزایش باشد؟!

بعنوان مثال، مراکز مختلف آموزشی، علمی و پرورشی با آن اهمیت فوق‌العاده و گستردگی که‌دارد و تنها یکی ازآنها که آموزش و پرورش میباشد علاوه بر کادر آموزشی، اداری و خدماتی آن، ۱۲ میلیون تنها دانش‌آموز را دربر گرفته است وهرسال نیز باارقام بالا گسترش پیدا میکند (باید هم بکند) وهمینطور مراکز آموزش عالی و غیرعالی دیگر، همه این مراکز باآن وسعت وعظمتش در یک ویا دو وزارتخانه همطراز وزارتخانه‌های دیگر در زیر مجموعه قوه مجریه می‌گنجد بنحوی که اساسا کار و وظائف اصلی آن امور اجرائی نیست که اجبارا در قوه مجریه جابگیرد بلکه وظائف اصلی آن آموزش علمی و فرهنگی است اساس و زیربنای تمام قوای سه‌گانه است و زمینه‌ساز و نیروساز همه آنهاست نه بخش کوچکی از آنها باآنکه جای دارد. کلیه مراکز آموزش عالی، متوسطه، ابتدائی و تمام مراکز علمی، فرهنگی، تحقیقی و پژوهشی [illegible] مراکز ارشادی و تبلیغی بصورت آزاد و [illegible] بهرشکل مناسب دیگر) یک مجموعه و قوه واحده و مستقل را تشکیل دهند و در زیر مجموعه خود به قسمتها و عنوانهای مختلف دیگر تقسیم شوند.

اگر ما فعلا امکان و زمینه ایجاد چنین قوه مستقلی را نداشته باشیم لااقل از قانون اساسی انحصار حذف گردد که در آینده اگر اصلاح شد و امکاناتی فراهم گردید وخواستند طبق قانون و مقررات مشخص چنین اقدامات اساسی را انجام‌دهند مشکل قانونی پیش نیاید.

۲ــ استقلال و قدرت قاضی و دستگاه قضائی در اسلام یک اصل اساسی و قطعی است ولی در برابر اینگونه اصول، شرائط کنترل کننده‌ای نیز مطرح است مثلا در برابر اصل استقلال قضائی اجتهاد علمی و تخصصهای عالی قضائی شرط قطعی است که استقلال آنرا کنترل کند واز لغزشها واشتباهات تاحدی مصون بدارد. ودر برابر اصل قدرت قاضی و دستگاه قضائی بیشتر اصول عدالت و تقوی، بی‌اعتنائی به مال و مقام دنیا و نداشتن کوچکترین حرص و ولع به زخارف دنیا شرط اساسی است که اصل قدرت و آزادی وی را مهار و کنترل کند وتمام اصول و شرائط قضائی بهمین شکل و منوال‌اند مانند حلقات زنجیر بهمدیگر وصلند و همه آنها باید روبهم حساب شوند نه تک‌تک. واگر قانونگذار در عالم ذهن و خیال و ایده‌های ذهنی قانونگزاری کند، یک ویا دو اصل را بگیرد قوانین قضائی رابرروی آن بنیان نهد‌واصول و شرائط دیگر وواقعیتها را نادیده بگیرد، فاجعه‌ای ببار خواهدآمد که آن سرش ناپیداست، مخصوصا در امرمهم قضا که اختیار جان، مال، ناموس مردم، جامعه و کل حکومت در دست اوست. نتیجه این که

اگر ما نتوانیم در کوتاه مدت بحد کافی قاضیان در حد اجتهاد وتخصصهای والا ودارای زهد، تقوی وعدالت در حد بسیار بالا پیدا کنیم وچنین تشکیلات مطمئن و وارسته قضائی بوجود بیاوریم واگر بحکم نیاز وضرورت مجبوریم به‌حداقل شرائط اکتفا کنیم (نه حذف شرائط وحتی شرط تقوا، علم وعدالت!!) دراینصورت نمیتوانیم به‌بهانه قدرت واستقلال دستگاه قضا آنرا آنچنان آزاد ورهابگذاریم که هیچ‌عاملی نتواند ازبیرون آنرا مهار وکنترل کند وبعنوان واستیضاح بکشد واز اشتباهات، لغزشها وتخلفات جلوگیری نماید وهراشکال واعتراض بحق در مساله استقلال هضم ومحو گردد یک نکته ظریف و اساسی دیگری نیز دراینجا وجود دارد وآن اینکه: مساله استقلال قاضی وقضا مربوط به اصل رسیدگی به‌پرونده وصدور حکم وقضاوت است نه درامور ومسائل اجرائی ومدیریت آن، که‌کسی یا مرکزی نتواند درمسائل اجرائی و نحوه اداره آن، سئوال ویا اعتراض کند پس باید این‌مساله درقانون اساسی بامهارت و ظرافت کامل حل‌شود ویک عامل سالم وکارساز کنترل ومهار برای تشکیلات قضائی منظور شود، وپاسخگو بجائی بنده باشد که متاسفانه فعلا چنین نیست ومشکلاتی هم [illegible].

۳ــ انتخابات عمومی در کشورما بیش ازحد معمول است، بطوریکه علاوه‌بر زیانهای فراوان اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و … آن، ابهت، حلاوت وعظمت آنرا ازبین‌میبرد، ملالت وخستگی برای مردم می‌آورد و از کار و زندگی بازشان میدارد، مانند انتخابات شوراهای مختلف (استانی، شهری، بخشی‌روستائی کارگری و …) همه‌پرسیها وتصویبهای ملی، انتخابات ریاست جمهوری، نمایندگان مجلس، خبرگان، آنهم دراکثر مواقع دومرحله‌ای، انتخاباتهای میان‌دوره‌ای (که‌متاسفانه آنهم کم نیست گاهی دربعضی ازشهرها یک انتخابات ۳ بار ودرهربار دومرحله یعنی ٦بار انجام میگیرد!!) درحل این مشکل باید اولا فاصله زمانی بعضی ازانتخابات زیادتر شود که [illegible] ثالثا وخصوصا دومرحله‌ای بودن انتخابات کلا باید حذف گردد زیرا درمرحله دوم با آنهمه زحمات، رکود وتعطیلی امور کشور و هزینه‌های سنگین انتخاباتی وزیانهای اقتصادی، اجتماعی واخلاقی که در تبلیغات انتخاباتی ببار می‌آید بااین حال مردم بعلت خستگی در سر صندوقها حضور پیدا نمیکنند وتعداد آراء نهائی به پائینترین حد ساقط میشود وانتخاب شوندگان با رای کمتری واردمیدان کار میگردند وخطر دیگری رانیز دربردارد که درست برخلاف فلسفه دو مرحله‌ای بودن انتخابات ــ زمینه برای موفقیت افراد اقلیت وتشکیلاتی باندی و یا حزبی و سازمانی فراهم میگردد، زیرا اقلیت تشکیلاتی و سازمان پیوسته درسرصندوقها حضور دارند

بقیه در صفحه ۱۹

اظهارات رئیس شورای بازنگری قانون اساسی پیرامون نحوه انتخاب رهبر و تمرکز درمدیریت قوه مجریه

قم ــ خبرنگار کیهان:

آیت‌الله مهدوی‌کنی رئیس شورای بازنگری قانون اساسی وامام جمعه قم ضمن بیان شرایط ونحوه انتخاب رهبری آینده کشور، تشکیل شورای رهبری را منتفی دانست و گفت: با اظهارنظر حضرت امام که فرمودند مرجعیت تقلید را از رهبری جدا نمایند وبا توجه به عدم تمایل شورای بازنگری قانون اساسی به‌رهبری‌شورائی، مجلس خبرگان رهبر آینده را از بین افراد واجد شرایط تعیین وبه‌مردم معرفی‌خواهد کرد. وی که در خطبه‌های نماز جمعه قم در حضور انبوه نمازگزاران این شهر درمصلای قدس سخن می‌گفت ضمن تشریح عملکرد شورای بازنگری قانون اساسی و تصمیمات اتخاذ شده توسط این شورا درمورد تمرکز در مدیریت قوه قضائیه گفت: شورای عالی قضائی با ترکیب فعلی کارآئی لازم را ندارد چون بامخالفت تعدادی ازاعضای شورای عالی قضائی بانظرات اعضای دیگرعملا کارهای قضا معطل میماند. به همین‌منظور وبارعایت نظر امام مبنی‌بر تمرکز مدیریت قوه قضائیه وبا تائید شورای بازنگری پیشنهاد شد که به انتخاب مقام رهبری یک نفر در راس این قوه قرارگیرد تا تمام محاکم قضائی زیرنظر او اداره شود وهمه قضات توسط همین‌شخص انتخاب شوند.

آیت‌الله مهدوی‌کنی در مورد تمرکز در مدیریت قوه مجریه گفت: این قوه تا بحال زیرنظر رئیس جمهور به عنوان رئیس قوه مجریه یا نخست وزیر به عنوان رئیس هیات دولت اداره می‌شد اما در حال‌حاضر شورای بازنگری قانون اساسی تصمیم گرفته که پست نخست‌وزیری را از قانون اساسی حذف کند و رئیس جمهور پس‌از اخذ آرای مردم در انتخابات کابینه خود را به‌مجلس معرفی نماید و درصورت احراز و تائید ازمجلس، وزرا مسئول اداره کشور باشند.

رئیس شورای بازنگری قانون اساسی پیرامون تصمیمات این شورا درمورد رهبری‌آینده با تاکید برمنحصر به‌فردبودن خصوصیات امام امت گفت: حضرت امام خطاب به اعضای شورا فرمودند در قانون‌جدید مرجعیت تقلید را از رهبری جدا کنید لذا باتوجه به عدم تمایلی که دربین اعضای شورای بازنگری قانون اساسی نسبت به‌رهبری شورائی‌مشاهده میشود بهاحتمال قوی مساله رهبری بهاین صورت در قانون اصلاح خواهد شد که مجلس خبرگان ازبین افراد واجد شرایط یک نفر را تعیین کند و بعنوان رهبری آینده به مردم معرفی نماید.

آیت‌الله مهدوی‌کنی در مورد نحوه اصلاح قانون اساسی با اشاره بهاینکه این مساله در قانون فعلی پیش‌بینی نشده گفت: اکثر اعضای شورای بازنگری قانون اساسی عقیده دارند که در موارد لزوم اصلاح قانون اساسی ابتدا عده‌ای به‌عنوان بازنگران‌قانون اساسی معرفی شدند که این عده توسط اعضای شورا بهاین ترتیب پیش‌بینی شدند: ده‌نفر منتخب مقام رهبری، اعضای شورای نگهبان، سران سه‌قوه، اعضای مجمع تشخیص مصلحت ۵ نفر از اعضای مجلس خبرگان، ۳ نفر از هیات وزیران، ۳ نفر از قوه قضائیه، ۱۵ نفر از مجلس شورای اسلامی، ۵ نفر ازائمه جمعه، ۲ نماینده شوراهای اسلامی، ۳ نفر از نیروهای مسلح، ۳ تا ۵ نفر از دانشگاهیان و ۲ نفر از اصناف که مجموعا حدود ۸۰ نفر خواهند شد و این عده در صورت لزوم قانون اساسی را زیر نظر مقام رهبری اصلاح و پس از تائید آن مقام به همه‌پرسی خواهند گذاشت.

وی در همین رابطه از مردم خواست باتوجه به ادامه بحث و بررسی این موضوع در شورای بازنگری قانون اساسی پیشنهادهای خود را در این زمینه به شورا ارائه کنند.

آیت‌الله مهدوی‌کنی درپایان خطبه دوم نماز جمعه قم پیرامون مدیریت صدا و سیما و نحوه اداره این سازمان در آینده گفت: نظرهائی در این مورد ارائه شده و عده‌ای معتقدند مدیریت صدا و سیما با انتخاب مقام رهبری منصوب شود و نمایندگانی از سه‌قوه برحسن اجرای امور نظارت داشته باشند. عده‌ای دیگراز اعضای شورا معتقدند همانگونه که رهبر یک نفر را بعنوان رئیس قوه قضائیه منصوب میکند، یک شخص فقیه، مدبر، مدیر و آگاه را هم به عنوان مدیر عامل صدا و سیما انتخاب نماید و اداره این دستگاه مهم زیرنظر منتخب رهبر انجام شود.

حجت‌الاسلام خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جلسه امروز هیات دولت:

حکومت سعودی باوجود تلاشهای دیپلماتیک ایران مانع سفر ایرانیان به حج امسال شد

هیات وزیران صبح امروز به ریاست میرحسین موسوی نخست‌وزیر تشکیل جلسه داد. در این جلسه حجت‌الاسلام خاتمی وزیر فرهنگ وارشاد اسلامی آخرین گزارشها در مورد حج سال جاری را به اطلاع هیات وزیران رساند.

به گزارش روابط عمومی نخست‌وزیری، حجت‌الاسلام خاتمی گفت: با وجود تلاش های فراوان سیاسی وتدارکاتی جمهوری اسلامی ایران برای فراهم آوردن مقدمات سفر زائران بیت‌الله‌الحرام، حکومت سعودی برغم حق‌مسلم همه مسلمانان برای انجام‌این فریضه بزرگ عبادی ــ سیاسی مانع سفر ایرانیان به حج سال‌جاری شده است. و در ادامه جنایت وحشتناک قتل‌عام حجاج بیت‌الله‌الحرام برای بار دوم «صد عن سبیل‌الله» کرده است.

وزیر ارشاد در ادامه برنامه های تبلیغی در مورد حج را تشریح کرد و اظهار داشت: هفته اول ماه ذی‌الحجه‌الحرام هفته برائت ازمشرکین نام گرفته است و برای تمام روز های این هفته بخصوص روز ششم ذی‌الحجه که سالروز قتل عام مسلمانان در حرم امن الهی، توسط حکومت سعودی و روزمصیبت بزرگ امت اسلامی است برنامه های وسیعی در دست طرح و اجرا است که بموقع به اطلاع مردم شهیدپرور خواهد رسید.

براساس این گزارش هیات دولت ضمن تائید برنامه های اعلام شده بر شرکت فعال مردم و کمک و هماهنگی دستگاه های مختلف با این برنامه‌ها و برگزار کنندگان آنها تاکید کرد.

در ادامه جلسه وزیر آموزش و پرورش گزارشی را در مورد برنامه فعالیت های تابستانی وزارت آموزش و پرورش به هیات دولت ارائه کرد.

وزیر آموزش و پرورش در این گزارش ضمن تشریح برنامه های تابستانی بیش از ۱۳ میلیون دانش آموز در مدت ۱۰۰ روزاهمیت بهره‌وری تعطیلات این نیروی عظیم را مورد تاکید قرار داد.

هیات دولت همچنین درجلسه امروز پیشنهادات ذیل را در مورد آموزش و پرورش مورد تصویب قرار داد:

ــ واگذاری ۵۳ اردوگاه احداث شده توسط ستاد پشتیبانی مناطق بمباران‌شده به آموزش‌وپرورش و اختصاص مبلغ ۱۰۵۰ میلیون ریال جهت اتمام عملیات برق‌رسانی و آبرسانی اردوگاههای واگذارشده.

ــ اختصاص مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال جهت هزینه‌های فعالیت های تابستانی دراختیارآموزش و پرورش.

ــ تامین وسایل نقلیه جهت انتقال دانش‌آموزان به‌اردوگاه‌ها با استفاده از امکانات وزارتخانه‌ها.

ــ مجوز استفاده از امکانات پرورشی و آموزشی دانشگاهها در مدت تعطیلی دانشگاهها.

ــ استفاده از اردوگاهها و استراحتگاههای دستگاه های مختلف جهت برپایی اردوگاه های دانش‌آموزی.

ــ ایجاد سازماندهی های منطقه‌ای و محلی با کمک روحانیت و مردم جهت پرکردن اوقات دانش‌آموزان.

ــ تشکیل ستادی مرکب از کلیه دستگاهها و همچنین بسیج امکاناتشان در خدمت بهره‌وری بیشتر از اوقات فراغت دانش‌آموزان.

۱۵ خرداد نقطه عطفی در جدال حق و باطل

بقیه از صفحه ۳

[illegible]) سرفصل تازه‌ای از اقدامات استعمارگران در دوران جدید بود. گرچه قبلا آنرا آزموده و موفقیت چندانی کسب نکرده‌بودند ولی این بار مجهز بامهمیات [illegible] گذاشته بودندوبا حربه‌ترفندهای چون تبلیغات و وسایل [illegible] حکومت دست‌نشانده و به پشتیبانی دین‌فروشان وروشنفکران غرب‌زده وآخوندنماهای درباری ضمن برپیش بردن توطئه‌های شیطانی خود گردند. رهبران متعهد و پاسداران حریم دین ودررأس آنان حضرت امام باهوشیاری، شبیخون لشکر کفر را دریافته ودر صدد مقابله برآمدند لکن کمی عده وعده، مانع از موفقیت زودرس‌شد. بدین ترتیب دستگاه جبار زمانه توانست قیام‌رابسرکوب وحدود پانزده هزار پاکباز انقلابی را درخون غلطاند و رهبر نهضت را بهاین خیال‌خام کهدیگر کسی یارای قد برافراشتن دربرابر این هجوم بیگانه شدنی نخواهد داشت تبعیدکرد. غافل ازآنکه «یریدون لیطفئوانورالله بافواههم والله متم نوره ولوکره‌الکافرون» واین شعله آتش زیر خاکستری شدکه پانزده‌سال بعد آنگاه‌که یارانش ازراه رسیدند و توانستند کشتند و در هنگامه‌ای عظیم وپرشکوه کاخ جباران وستمکاران را به کام‌آتش انقلاب خود کشیدند. این‌آخر کارنبود ونیست‌این نبردی مقدس‌میان کفر وایمان است که تاهمیشه تاریخ استمرار خواهدداشت.

ناصر موثق

نمایشگاه بین‌المللی وسایل و لوازم ساختمانی و تجهیزات پزشکی گشایش یافت

سرویس اقتصادی ــ نمایشگاه بین‌المللی وسایل و لوازم ساختمانی و وسایل و تجهیزات پزشکی با شرکت ایران و ده کشور جهان صبح امروز با سخنان رئیس کل مرکز توسعه صادرات و وزیر مسکن و شهرسازی کشورمان در محل دائمی نمایشگاههای بین‌المللی گشایش یافت.

بگزارش خبرنگار اقتصادی کیهان، در این مراسم حسین خزائن رئیس کل مرکز توسعه صادرات کشورمان ضمن تشریح نحوه برگزاری اینگونه نمایشگاه بطور همزمان و لزوم گسترش هرچه بیشتر اینگونه نمایشگاههای اختصاصی یادآور شد برگزاری نمایشگاههای بین‌المللی میتواند در تحکیم روابط اقتصادی و سیاسی کشور ما نقش مهمی ایفا نماید.

از سوی ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران

تاریخ اعزام مشمولان دیپلمه و عادی سراسر کشور اعلام شد

سرویس اجتماعی کیهان: تاریخ اعزام مشمولان دیپلمه و عادی متولد ۱۳۳۸ لغایت ۱۳۴۸ و نیز مشمولان عادی ۱۳۴۹ سراسر کشور طی اطلاعیه‌ای از سوی روابط عمومی ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران اعلام شد.

در این اطلاعیه آمده است:

ــ بدینوسیله به‌آگاهی مشمولان دیپلمه و عادی متولد ۱۳۳۸ لغایت ۱۳۴۸ سراسر کشور و همچنین مشمولان‌عادی متولد ۱۳۴۹ حوزه‌ها و گروهانهای [illegible] مهاباد [illegible] شیروان [illegible] اهر [illegible] ترکمن ــ نورآباد [illegible] یاسوج ــ خمینی‌شهر [illegible] بستان [illegible] درهاشی [illegible] شازند ــ مهریز [illegible] میرساند که با در دست داشتن دفترچه‌آماده بخدمت از تاریخ ۱۸ لغایت ۲۵ خرداد ماه سال ٦۸ در شهرستانها به‌حوزه‌ها ــ گروهانها و حوزه‌های مربوطه و درتهران به شرح زیر مراجعه نمایند تا به خدمت اعزام گردند:

۱ ــ کلیه مشمولان‌دیپلمه که از حوزه های یک و دو تهران دفترچه آماده بخدمت دریافت داشته‌اند در ساعت ۲ بعداز ظهر روز بیستم خرداد ماه جاری به خیابان سپاه پادگان ولی‌عصر مراجعه نمایند.

۲ ــ کلیه مشمولان عادی که از حوزه‌شماره یک تهران دفترچه آماده‌بخدمت دریافت داشته‌اند در ساعت دو بعداز ظهر روز [illegible] جاری به خیابان سپاه پادگان ولی‌عصر [illegible] مراجعه نمایند.

۳ ــ کلیه مشمولان عادی که از حوزه شماره دو تهران دفترچه آماده بخدمت دریافت داشته‌اند در ساعت دو بعداز ظهر بیستویکم خرداد ماه جاری به خیابان سپاه پادگان ولی عصر مراجعه نمایند.

۴ ــ کلیه مشمولان عادی که از حوزه شماره ۳ تهران دفترچه آماده بخدمت دریافت داشته‌اند در ساعت دو بعد از ظهر روزبیستودوم خرداد ماه جاری به خیابان سپاه پادگان ولی‌عصر مراجعه نمایند.

چرا عربستان از انجام فریضه حج ایرانیها جلوگیری می‌کند؟ ــ ۲

نقش انگلیس در روی کارآمدن آل‌سعود

امید مسعودی

رژیم آل سعود بدان خاطر از انجام فرائض دینی و واجب حج توسط‌ایرانیان جلوگیری می‌کند که اهداف‌سیاسی و اقتصادی خود را در تقابل با اهداف سیاسی، اقتصادی و مذهبی جمهوری اسلامی ایران می‌بینند.

این تقابل و تعارض آل سعود در مواجه با انقلاب اسلامی ایران تنها یك ستیزه صوری و مقطعی نیست بلکه ازآنجاکه آل‌سعود ماهیتا ضداسلام می‌باشند از ابرازهرگونه اهانتی به جهان اسلام و ازآن جمله ایران ابایی ندارند. برای ریشه‌یابی کینه و لجاجت سعودیها با اسلام به نظر میرسد که شناخت روند شکل گیری و روی کار آمدن رژیم آل‌سعود در حجاز تا حدود زیادی یاریگر درك این دشمنی‌ها باشد.

برسر کار آمدن آل‌سعود

از اوایل قرن هیجدهم، جهان شاهد اندوه‌بارترین و دردناکترین دوران سلطان در دنیا سه سده اخیربوده است.

بریتانیای استعمارگر برای حفظ مستعمرات خود درهند، چین، کشورهای خاورمیانه ونقاط دیگر بهاتخاذ تدابیری به منظور تحکیم نفوذ دولت امپراطوری در مستعمرات و به چنگ آوردن ودر اختیار گرفتن سرزمین‌هائیکه هنوزکاملا در دام استعمار نیفتاده بودند،دست یازید وزارت مستعمرات انگلیس برای اجرای برنامه‌های مذکور، احساس ضرورت کردتا به هریك ازاین مناطق، اعم از مستعمره یانیمه‌مستعمره هیاتهائی برای جاسوسی و کسب اطلاعات لازم، گسیل‌دارد.

کتاب «خاطرات همفر جاسوس انگلیسی در ممالك اسلامی» به خوبی روشنگر سیاست انگلیسی‌ها در اعزام جاسوسان به ممالك اسلامی به منظور فرقه سازی وایجاد تفرقه و شکاف میان مسلمانان‌مناطق تحت سلطه انگلیس‌است.

سفر «همفر» که تحت عنوان ماموریت رسیدگی بهامور «شرکت هند شرقی» که ظاهرا مسئله‌ای بازرگانی و درباطن جاسوسی بود و بهمنظور شناخت راههای گوناگون نفوذ وسیطره کامل در سرزمین هند و دست‌یابی به تصرف شبه قاره صورت می‌گرفت،نقاب از چهره استعمارگران‌برمی‌دارد.

«همفر» در خاطرات خود اعتراف می‌کند: «در آن زمان دولت انگلیس خیالش از هندوستان آسوده بود، زیرا کشمکشهای قومی و نژادی واختلافات دینی و فرهنگی، فرصت شورشی علیه سیطره و نفوذ انگلیس را به ساکنان شبه قاره نمی‌داد. در سرزمین چین نیز وضع براین‌منوال بود، واز سوی پیروان بودا وکنفوسیوس که‌دینهایی مرده بودند خطری انگلیس را تهدید نمی‌کرد و بعید به‌نظر می‌رسید که مردم چین وهند باآنهمه اختلافات بنیادی که باهم داشتند در فکر استقلال و آزادی خود باشند، زیرا چیزی که در این نقاط مطرح نبود، اندیشیدن به زندگی وآزادی بود. آسودگی خاطر دولت بریتانیااز آرامش‌سیاسی این‌دو منطقه‌پهناور، مانع‌ازآن گردیده بود که تحولات آینده ما به هرصورت مورد توجه قرار نگیرد. پس چنین به‌نظر می‌رسید که تدابیری برای جلوگیری از هرگونه تحولی در مسیر بیداری این ملتها اندیشیده شود، این‌تدابیر به صورت برنامه‌های دراز مدت گسترش سراسری تفرقه و جهل، فقر و بیماری‌در این سرزمین‌ها تنظیم و اجراگردید. در تحمیل این بلایا و سختیها بهمردم این مناطق ماایـن ضرب‌المثل کهن بودایی را دستور کار خود قرار دادیم: «بیمار را به حال خود گذار وشکیبایی را ازدست مده، سرانجام دوا را باهمه تلخی دوست خواهد داشت».

(صفحه ٩٨ خاطرات همفر)

بـدین ترتیـب دولـت [illegible] انگلیـس در برابر نفوذ معنوی اسلام در مردم این نواحی که از نیرومندی و ثبات کامل برخوردار بود، توسط جاسوسان کارکشته خود موج فرقه‌سازی را در آسیا رواج داد.

فرقه احمدیه در هند، بابیه در ایران، اهائیه درعراق و ایران حاصل اعزام جاسوسان و مبلغین انگلیس است در این میان «همفر» موفق شد با ماموریتی که در سال ۱۷۱۰ میلادی همراه ۹ نفر دیگر انجام داد، به منظور پژوهش راههای منحرف ساختن ملت اسلام به طرف مصر، عراق، تهران، حجاز وآستانه (استانبول، مرکز خلافت عثمانی) به‌موفقیتی کم‌نظیر دست‌یازد وفرقه‌وهابیت را پایه‌ریزی کند.

همفر در خاطرات خود می‌گوید: «من گمشده خود را در محمد بن عبدالوهاب یافتم البته این حس و بی‌باکی و بلند پروازی او در برابر بزرگان دین و رای مستقلی کـه او از نظر فهم قرآن و سنت داشت که به هیچیك ازرهبران مذاهب حتی نسبت به خلفای چهارگانه هم اعتنا نمی‌کرد، بزرگترین نکته‌ای بود که برای من این امکانات را بهوجود می‌آورد که‌ازطریق او ماموریت خودرا در اجتماع مسلمانان نقش بدهم.»

پس از اعلام فرقه وهابیت‌توسط «محمد بن‌عبدالوهاب» به منظور تثبیت این فرقه و گسترش آن در سرزمین‌حجاز لازم بود که یك نیروی قوی از متن جامعه قبیله‌ای‌عربستان به عنوان ارتش قدرتمند برای سرکوب مخالفان «وهابیت» در اختیار «محمد بن عبدالوهاب» باشد. انگلیس به‌همین منظور«محمدبن‌سعود» امیرشهر کوچك «درعیه» را بـه عنوان بازوی نظامی فرقه جدید در کنار «محمد بن عبدالوهاب» برگزید. پس ازآن خاندان سعودی درسه‌مرحله حاکمیت خود را حفظ کردند.

در سومین مرحله حاکمیت آل سعود، در ژانویه سال ۱۹۲٦ عبدالعزیز بن سعود به‌تحریك وتقویت انگلیس خود را پادشاه حجاز نامید و در ۲۳ سپتامبر ۱۹۳۲ دو قسمت حجاز و نجد را بهم ملحق کرد و بنام پادشاهی عربستان سعودی زمام امور را در دست گرفت بدین‌قرار در سال ۱۹۳۵ میلادی با کمك مستقیم و علنی انگلیس «عبدالعزیز» رسما وحدت حجاز را تحت عنوان کشور عربستان سعودی اعلام کرد. درآخرین گام «عبدالعزیزبن سعود» بابرانداختن ملك (شریف) حسین از پادشاهی حجاز که آنهم بـا نظر ساعد انگلیس صورت گرفت صاحب قدرت مطلق شد. در دوران پادشاهی مطلقه وی، نفت در نواحی شرقی عربستان کشف و امتیازات فراوانی به‌منظور استخراج و بهره‌برداری آن به کمپانیهای نفتی آمریکایی،انگلیسی وغیره واگذارشد.

طی روزهای یکشنبه و سه‌شنبه

توزیع لاستیك با پیش‌شماره ۳۵ الی ۳۹ انجام می‌شود

سرویس اقتصادی: توسط چهار مرکز مذکور حواله، طی روز های ۱۵و ۱٦ خرداد (یکشنبه وسه‌شنبه) توزیع لاستیك وسائط نقلیه سریال های جدید با پیش شماره ۳۵ الی ۳۹ همراه با لاستیك موقع سریال های [illegible]

[illegible]

۲ ــ سایز ۱۳ــ۵٦۰ ویژه سواری پیکان با سریال (تهران‌ــم)

۳ ــ سایز ۱۳ــ۵٦۰ ویژه پیکان استیشن و اپل با سریال (تهران‌ــل)

۴ ــ سایز ۱۳ــ۵۹۰ ویژه [illegible] ۱۰۰۰ [illegible]

۵ ــ سایز ۱۳ــ۷۲۵ ویژه بنز ۱۸۰ و ۱۹۰ و [illegible] با سریال (تهران ــ س ــ)

٦ ــ سایز ۱۴ــ۱۷۵ ویژه [illegible] با سریال (تهران‌ــق)

[illegible] سایز ۱۳ــ۱٦۵ ویژه سواری گالانت، تویوتا و [illegible] پیکان جوانان و [illegible] پاترول (تهران‌ــل)

بررسی الگوی جدید صادرات ــ ۲

فرآیند منطقه آزاد تجاری

دومین قسمت از بررسی الگوی جدید صادرات غیر نفتی‌اختصاص به نحوه ایجاد اولین مرکز بین‌المللی توریستی درایران، چگونگی ایجاد منطقه آزاد تجاری در جبل‌علی (واقع‌در امارات متحده‌عربی) و مقایسه این‌منطقه تجاری باامکانات جزیره‌کیش و توانایی این جزیره جهت توسعه صادرات غیرنفتی ایران‌دارد..

۱ــ واردات کالا به‌جبل‌علی توسط کشورهادرسال ۱۹۸۵

کشور	واردات (دلار)
ژاپن	۹۰۷ میلیون
انگلیس	۴۸٦ میلیون
امریکا	۴۷۷ میلیون
آلمان غربی	۲۸۰ میلیون
بحرین	۲۲۱ میلیون
ایتالیا	۱۹۰ میلیون
هند	۱۷۳ میلیون
تایوان	۱۴۸ میلیون
فرانسه	۱۳۹ میلیون
کره جنوبی	۱۳۸
متفرقه ۱۰٦ کشور	۱٦٦۸ میلیون
جمعا ۱۱٦ کشور	۴۵۷۷ میلیون

۲ــ صادرات کشورها ازطریق جبل‌علی درسال ۱۹۸۵

کشور	صادرات (دولار)
ژاپن	۵۵ میلیون
عمان	۴۴ میلیون
امریکا	۴۰ میلیون
عربستان	۳۴ میلیون
کره جنوبی	۲۴ میلیون
چین	۲۲ میلیون
کویت	۱۸ میلیون
بحرین	۱۷ میلیون
قطر	۱۳ میلیون
هند	۱۰ میلیون
متفرقه	۴۱ میلیون
جمع ۴۹ کشور	۳۱۸ میلیون

۳ــ صادرات مجدد کشورها ازطریق جبل‌علی درسال۱۹۸۵

کشور	صادرات مجدد (دلار)
ایران	۱۷٦ میلیون
عربستان	۱۵۱ میلیون
امریکا	۷۱ میلیون
قطر	٦۱ میلیون
هند	۵۸ میلیون
مصر	۵۵ میلیون
کویت	۵۱ میلیون
پاکستان	۴۱ میلیون
بحرین	۳۷ میلیون
انگلیس	۳۰ میلیون
متفرقه ۹۳ کشور	۲٦۳ میلیون
جمعا ۱۰۳ کشور	۹۹۴ میلیون

سنگ بنای سازمان عمران کیش درسال ۵۲ برداشته شد. این جزیره دارای امکانات طبیعی‌بسیار زیبا، موقعیت جغرافیایی مطلوب ونیز اهمیت سیاسی برای حضور فعال رژیم درخلیج فارس بود.

درسال ۵۲ سازمان باسرمایه‌گذاری ۸۰ درصد توسط ساواک و ۲۰ درصد توسط بانك عمران تشکیل شد. وریاست جلسات آنرا شاه شخصا بعهده‌داشت.

دریکی ازجلسات شاه در مقابل‌این سئوال که‌هدف‌نهایی ازایجاد مجموعه تفریحی درکیش چیست؟ پاسخ‌داده‌بود که این جزیره باید بهمرکز بزرگ کسب ارز پس‌از نفت برای کشورتبدیل شود.

سواحل زیبای کیش، شرایط اقلیمی خاص ومطلوب آن، مرکز امکانات مدرن بکار گرفته شده، براستی کیش را بمحل اجتماع بزرگترین سرمایه‌داران ونیز سران کشورهای مختلف، جهت خوشگذرانیهای فصل مبدل ساخت.

کار مرکز توریستی ایران آنچنان بالاگرفت که برخی مواقع از ورود سرمایه‌داران ومقامات ایرانی نیز جلوگیری می‌شد تامبادا بهاعتبار بین‌المللی جزیره لطمه‌ای وارد شود و بدین‌ترتیب سالیانه درآمد ارزی هنگفتی نصیب دربارمی‌شد درحالیکه کسی بفکر بدبختیهای انبوه سازمان نبود.

باپیروزی انقلاب اسلامی درسال ۵۷ سازمان عمران کیش ومرکز توریستی کیش تعطیل‌شد، جزیره بحال خود رها گردید وحدود یکسال تاسیسات وامکانات مدرن جزیره که دراصل ــ بیت‌المال مملکت‌بودــ مورد خشم وقهر مردم ــ ودربرخی از مواقع مورد تاراج ــ قرار گرفت.

دربرخی از اوقات نیزوسایل موجود که حجم بالایی‌نیز داشت بفروش میرفت تا هزینه‌های بعدی تامین گردد مثلا چینی آلات کاخها که درنوع خود بی‌نظیر بود بصورت‌متری بفروش میرسید.

درسال ۱۳۵۸ شهید دکتر بهشتی طرحی را تهیه واز تصویب شورای انقلاب گذراندند که براساس آن جزیره کیش بدلیل وجود تاسیسات بسیارخوب، بمنطقه آزاد تجاری تبدیل شده واز طریق داد وستد کالادراین جزیره ــ نظیر دوران‌شکوفایی جزیره‌در دوره‌های قدیمی آن ــ توسعه اقتصادی ــ اجتماعی لازم و با هدف تحول منطقه صورت بگیرد.

در این شرایط مسئولیت سازمان عمران کیش به نخست‌وزیری منتقل گردید وسازمان باترکیب جدیدی و باهدف اجرای مصوبه شورای انقلاب، شروع به بازسازی جزیره و تبدیل آن به یك منطقه آزاد تجاری کرد.

پس از مدتی بدلیل عدم حمایت لازم از طرح مصوبه شورای انقلاب، جزیره بحال خود رها شد به نحوی که سازمان عمران مجبور شد برای تامین هزینه‌های پرسنلی، اقدام به فروش قطعات بلاتصرف موجود در جزیره کند.

درسال ٦۵ مجددا با تاکید وحمایت نخست‌وزیر طرح منطقه آزاد کیش احیاگردید و براساس مصوبه‌جدیدی خروج کالا از کیش آزادشد.

بااعلام این مصوبه تحول جدیدی در جزیره ونیز آن درسایر جزایر وبنادر ایران نظیر بندر عباس بوجود آمد. تجار، مسافر واردکیش شده و با خرید کالاهای مورد نیاز و بر اساس قوانین موجود، عاملی در جهت بازگشت بومیان منطقه که قبل‌ازانقلاب بدلیل فشارهای رژیم سابق به کشورهای دیگر گریخته بودند، شدند.

در این شرایط بود که توانایی‌های بالقوه جزیره‌کیش بروز کرد بطوریکه مسئولان مربوطه طرح جدیدی را تهیه کرده‌اند که درصورت اجرای کامل آن کشور به یك منبع مهم ارزی پس از نفت دست خواهد یافت و کوششی در جهت پیشی گرفتن صادرات غیر نفتی ایران از نفت ورهایی کشور از اقتصاد تك محصولی خواهد شد.

برای مقایسه این طرح و آشنایی با تحولاتی که طرح منطقه آزاد صنعتی جزیره کیش‌می‌تواند ایجا کند، ابتدا تجربه منطقه آزاد «جبل‌علی» در کشور امارات متحده‌عربی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ارتباط تجاری شرق و غرب

بدنبال پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۵۷ وبسته‌شدن بازار کالاهای مصرفی غرب در ایران، تا مدتی تجارت‌کالا به مقصد خلیج فارس با رکود مواجه گردید، افزایش قیمت نفت در این زمان، باعث‌شدتا کشورهای حوزه خلیج‌فارس ــ بجز ایران‌ــ درهای مصرف را به روی کالاهای مختلف باز کنند چرا که افزایش درآمد ارزی‌این کشور ها، موج مصرف‌گرایی جدیدی را بوجود آورده‌بود. اما سفارشات مختلف ازکشورهای مختلف، کار خرید را بامشکل مواجه ساخته بود. در این میان کشور امارات متحده عربی، از طریق «دوبی»، نقش موثری در توزیع این‌کالا ها میان کشورهای مصرف‌کننده منطقه، بعهده‌داشت.

اهمیت «دوبی»باشروع جنگ‌تحمیلی عراق علیه‌ایران، افزایش بیشتری پیداکرد بطوریکه مسئولان کشور امارات برای کسب درآمدهای بیشتر و با توجه به تجربیات‌کشورهای مختلف جهان که دارای بندر آزاد تجاری بودند، طرح ایجاد منطقه آزاد تجاری در حاشیه‌دوبی بنام «جبل‌علی» را تهیه کردند.

منطقه آزاد تجاری «جبل علی» از سال ۱۹۸۵ رسما کار خود را آغاز کرد و در مدت کوتاهی چندین میلیارد دلار قرارداد میان شرکتهای مختلف تجاری و صنعتی‌جهان بامسئولان‌منطقه‌آزاد که‌بطور مستقل‌وجدا ازقانون‌صادرات‌وواردات کشور امارات و همراه بـاقوانین و امتیازات خـود گردان عمل می‌کرد، به امضارسید (جدول شماره یك).

قوانین و امتیازات مستقل‌مالیاتی، گمرکی، استخدامی همراه با ارائه تسهیلات‌بسیاربالای خدماتی و رفاهی‌باعث شد تا منطقه آزاد «جبل‌علی» به کانون تجارت کالا در خلیج فارس و نیز پـل‌ارتباطی تجارت میان شرق و غرب مبدل شود.

عامل‌دیگری نیز درموقعیت اقتصادی «جبل‌علی» نقش داشت که شامل قرارگرفتن در بهترین نقطه‌ساحلی خلیج فارس، دور بودن ازمنطقه نظامی و حملات‌دریایی در جنگ عراق علیه ایران،و در نتیجه ثبات امنیت سرمایه‌گذاری می‌باشد.

ویژگیهای فوق باعث گردید تا سرمایه‌گذاریهای کلان تجاری و مبادلات‌اقتصادی بالایی در جبل‌علی صورت گرفته و درآمد ارزی‌حاصل از این منطقه تجاری، به نقطه درآمد ارزی امارات از محل صادرات نفت برسد!

قوانین جدید تجاری

دولت امارات برای شروع کار «جبل‌علی»، امتیازات ویژه‌ای را در نظر گرفت که‌خود عامل مهمی در جذب سرمایه‌های مختلف بود،از جمله:

۱ــ مالکیت‌صددرصد‌سرمایه‌گذاری برای متقاضی.
۲ــ عدم اخذ هرنوع مالیات برای ۱۵ سال اول.
۳ــ حذف مالیات بردرآمد.
۴ ــ رفع محدودیت درمحدودیت ارزی
۵ ــ عدم وجود هرگونه‌سود و سرمایه برای متقاضی
٦ ــ امکان استرداد تمامی‌با تخفیف ویژه
۷ ــ ارائه سرویس وخدمات‌تجاری برای کلیه تاجران
۸ ــ ایجاد امکان فعالیت‌یکپارچه اقتصاد امارات متحول

زمینه‌های فوق باعث شدتاخلیج‌فارس مبدل شود بطوری شده و جبل‌علی به نبض تجاری‌این فعالیت ، روزانه شاهد که امروزه جبل‌علی از طریق‌دلار کالا توسط ۴۹ کشورجهان ورود بیش‌از چندین میلیاردمیلیونها دلار کالا به مقصد و سپس سفارش و خرید‌شماره ۲) . جبل‌علی از طریق ۱۰۳ کشور مختلف است(جدولها دیگر کشورها ، بعنوان‌حق این تجارت کشورهای مختلف‌میلیارد دلار درآمد کسب واسطگی ، سالیانه چندین‌پردرآمدترین کشورهای منطقه کرده و امارات را بعیکی از

خلیج فارس تبدیل ساخته‌است.آخرین بررسیها هم‌اکنون لازم بهتذکر است که طبق‌دلار کالا ازطریق جبل‌علی‌به روزانه بیش‌از چهار میلیون‌و پیش‌بینی میشود این میزان ایران سفارش و حمل میگرددتافزایش پیدا کند تا شش میلیون دلار در روز

مقایسه کیش و جبل‌علی ازانقلاب بسمت کاهش‌وابستگی سیاست اقتصادی ایران پس‌غیرنفتی بوده و هست ، یکی بهنفت و افزایش توان‌صادرات‌یافتن بازار مناسب فروش‌کالا ازعوامل این افزایش توان «جانبی ازجمله بازاریابی ، می‌باشد اما هزینه‌های بالای‌همراه با تنگناهای داخلی ، عوارض سفارش و ثبت کالااین‌توان بوده است و خود همواره عاملی درجهت کاهش‌می‌گردد .

یك ضربه اقتصادی محسوب‌واردات کالا خصوصا کالاهای ازسوی دیگر افزایش‌تا همواره بخش مهمی از اساسی به‌کشور باعث گردیدبست سفارش و خرید درآمد ارزی کشور بـه

کالا از خارج سوق پیداکند«واردات» و «صادرات» کالا نکته مهم اینکه هردومورد طریق «جبل‌علی» صورت از سوی ایران ، همواره ازمنابع پردرآمد جبل‌علی‌کشور میگیرد و در واقع یکی ازبا سفارش سالیانه ۱۷٦ ایران میباشد بطوریکه ایران‌کشورهای صادرکننده کالااز میلیون دلار کالا در راس‌شماره ۳). سفارش فوق جبل‌علی می‌باشد (جدول‌ایران خود ، امکان بالقوه درحالی صورت می‌گیرد کهبراحتی میتواند جای‌جبل‌علی مهمی را در اختیار دارد که‌تجارت جهانی بگیرد.

را در منطقه و در بسیارازامکانات جزیره کیش در طبق بررسیهای انجام شده‌بیشتر میباشد ، بعنوان مثال مقایسه با جبل‌علی بهتر ومنطقه آزاد تجاری ، مصور یکی از ویژگیهای مهم هرکیش این ویژگی را داشته بزودن آن‌عمق آب میباشد‌حال با دریا ارتباط دارد. امه جبل‌علی تنها از سمت‌تا توان بارگیری کالا در این ویژگی باعث میگردد‌باشد ، فرودگاه کیش بزرگتر کیش‌چندین برابر جبل‌علی‌پذیرش هواپیماهای بیشتری را از جبل‌علی بوده ، و توان‌بیشتر از جبل‌علی است و در دارد ، وسعت جزیره کیش‌میتوان برای نگهداری کالا نتیجه انبارهای بیشتری را در آن ایجاد کرد. جبل‌علی بهتر بوده و در موقعیت جغرافیایی کیش‌ازدارد و کالا سریعتر داخل و نزدیکی تنگه هرمز قـراردارد). یا خارج می‌شود... (ادامه دارد)

محمدرضا حیدرزاده